

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avrea Clavis Paradisi Beatorvm, Omnibvs Christianis,
maxime Clericis, quotidie vsurpanda, praecipue hac
funestâ atque moesta belli tempestate**

Nicolartius, Petrus

Coloniae, 1643

Porta quinta caeli ad Aquilonem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10096

42 *Porta quinta celi ad Aquilonem.*

de pœ. d. 1. resuscitatur. & corpus Christi est vita mundi. de conse. d. 2. Christus. & can. in Christo. Hac spe, tanquam galea, freti Christiani, in hac vita, vbi non speratur ab Ecclesia, retributio virtutis aut peccati, vincunt aduersa, vbi tantum quidam gustus diuinorum est bonorum. pœn. d. 3. c. si quando.

Porta quinta celi ad Aquilonem.

FRigidus Aquilo est : caritas ignis est: contraria contrariis securantur. purpura iuxta purpuram diiudicatur, caritas infra vnam imperatricem regina virtutum est.

§. 49. Consideranda hinc Dei in nos caritas, & beneficia plurima maximaque.

Primò, Quòd nos ex nihilo ad imaginẽ & similitudinem suam creauerit, *Gen. 1.* ac proinde capaces beatitudinis suæ, omniumque bonorum suorum fecerit.

Secundò, Quòd cælum & terram, solẽ, lunam, stellas & elementa, & omnem naturam corpoream nostrã causã condiderit, *Gen. 1.* & nostrã causã conseruet, gubernet ac moderet; & omnia nasci & crescere faciat. Et quòd beatissimos illos spiritus ad nostram custodiam, directionem & opem deputauerit. *Hebr. 1.*

Tertiò,

Tertiò, Quòd perditos ab æterna morte & incendiis inferorum sempiternis redemerit, (*Ioan. 3.*) & inimicos in gratiam receperit. *Rom. 5.*

Quartò, Quòd non solum redemerit, sed etiam in filios adoptauerit, & Spiritu sancto donauerit, & cælestis regni hæredes fecerit. *Rom. 8.*

Quintò, Quòd corpus & sanguinem suum nobis in alimentum vitæ æternæ reliquerit. *Ioan. 6.*

Sextò, Considerandum quàm miris modis, quantis laboribus, cruciatibus, nostra natura assumpta, hæc perfecerit: quàm multa indigna & acerba sit passus nostrâ causâ. *Matth. 26. Mar. 14. I. Cor. 11.*

§. 50. *Septimò*, Quòd infinitum meritorum suorum thesaurum nobis in Sacramentis reliquerit, (*Ioan. 5.*) per quem quoties contingeret labi, possemus restitui & reconciliari, & auxilium ad recte viuendum obtinere.

Octauò, Consideranda mihi sunt beneficia, quæ in me peculiariter contulit: vt quòd non fecerit nasci inter Turcas vel hæreticos, neque eo tempore, quo lux Euangelica nondum erat patefacta: sed tempore gratiæ, & inter Christianos, vt in vera Religione & pietate possem institui.

Quòd

44 *Quinta coeli porta est ad Aquilonem.*

Quòd ab innumeris peccatorum & æternæ damnationis periculis eripuerit, quibus alij perierunt: quòd ab hæresi & seductoribus, quibus plenus est mundus, seruauerit: quòd toties peccantem benignè sustinuerit, & in gratiam receperit. Quis vnquam Princeps, quantumuis clemens, subditum septies reum, septies in gratiam recepit. (*Matth. 18.*) At Deus non septies, sed centies & millies peccantes, toties rursus in gratiam recipit, & amicos ac filios, & hæredes efficit.

Nonò denique, Quòd tota Dei cura, cogitatio & molitio circa nos & circa creaturas omnes non aliò tendat, quàm vt nos æternam salutem consequamur.

§. 51. Itaque si Deus, si summa illa Maiestas ita me dilexit, tam multa, tam magna, tam mirabilia in me beneficia contulit, tam indigna & acerba pro me pertulit, tanta benignitate assiduè erga me utitur; (*1. Ioan. 4.*) perpendam quantum ego vicissim illi amorem, quantum obsequium & obedientiam debeam. Sanè etiam si milies pro eius gloria possem sanguinè fundere, & mille annis maximos labores subire, ne millesimam quidem partem vel vnius beneficij possem compensare; quia singula eius beneficia sunt infinitæ æstimationis.

mationis, & infinitum amorem & obsequium à nobis postularent, si præstare possemus. Verum quia id non possumus, statuat firmiter præstare id quod facile possum, & quo diuina bonitas est contenta: nepe omnia eius præcepta omni cura seruare, ita vt potius mortem velim subire, quam aliquod ex illis violare. Deinde totam vitam meam ipsius obsequio addicere, vt omnes meæ cogitationes & actiones ad ipsius gloriam dirigantur.

§. 52. Caritas, vni secunda; cæteris virtutibus regina; princeps in theologicis his tribus, compendium perfectionis est: sine qua Paulus, est Saulus & nihil; cum qua Saulus fit Paulus, euadens in vas à Deo electum: proprie est Beatorum donum. i. q. i. multæ. nihil quærens nisi Christum. de pœ. d. 2. caritas est. Diligere autem & quærere Deum est, illi copulari, concipere fruendæ visionis eius affectum, peccati odium, & mundi fastidium, ex toto & corde, & anima, & fortitudine virium nostrarum. de pœ. d. 2. si quis semel. §. caritas est. Deum plus quam se diligendo, nulli peccati desiderii seruiendo, pro eius gloria propriæ salutis non parcendo, culpæ occasiones declinando, bonis operibus abundando, sæcularia blandimenta contemnendo, &
omnia

46 *Quinta cali porta est ad Aquilonem.*

omnia, quæ humanæ fragilitati sunt difficili-
cilia, Dei ope & affectione perficien-
do: non mundum, qui contemnendus est;
non corpus proprium, quod frenandū est;
non proximos, minus nobis; non Deum
haud plus nobis ipsis, prosequendo. ibid.
Hæc enim vera sanctificatio est, quæ à S.
Spiritu in caritate est. d. 75. ordinationes.
cuius inuisibilis vnctio est Dei amor, radi-
cans hominis salutem, non arescens, sed
crescens solis ardoribus. de pœ. d. 2. vnctio.
& can. caritas, est recta voluntas, ab omni-
bus terrenis ac præsentibus prorsus auer-
sa, iuncta Deo inseparabiliter; ab eo est, ad
eum refertur, incensa, inquinamenti om-
nis extranea, nulli vitio obnoxia, affectio-
num omnium potentissima, diuinæ con-
tēplationis auida, in omnibus semper in-
uicta, summa actionum bonarum, salus
morum, finis cælestium præceptorū, cau-
sa meritorum, præmium perfectorum, si-
ne qua nullus placuit Deo. En anime mi,
hæc virtutum forma est, & istiusmodi est,
sine qua nihil es, Dei hostis es. (NB.) Deum
immortalem. Quam ergo multi per orbem
hostes sunt Dei. Nec solum SS. Canones i-
ta tradunt l. c. sed & SS. Scripturæ passim,
SS. PP. S. Prosper. l. 3. de vita contem.
c. 13. 5.

§. 53. Effectus charitatis multi & magnifici sunt: fructus arborem referūt. Fructuosa charitas in pœnitentibus est, læta in proficientibus, gloriosa in perseverantibus, victoriosa in martyribus, operosa in omnibus omnino fidelibus: ex qua, quidquid est boni operis, vivit. Est via, teste S. Paulo 1. Cor. 13. excellentior: ad patriam per se ducens ambulantes: sine qua nullus peruenit, quo tendit, ad Deum. de pœ. d. 2. c. caritas. HUIUS BENEFICIO, plus placet Deo animus offerentis, quam munus oblationis. 3. q. 7. in graubus. 24. q. 1. odi. orationesque fusæ flectunt Deum. de conse. d. 5. non mediocriter. licet fusæ sint cum barbaris dictionum, ac solæcismis. d. 38. sedulo. carnalisque consanguineorum amor temperatur. 12. q. 1. cui. Imo participat Christianus omnia Ecclesiæ bona. de consec. d. 4. Ecclesiæ caritas. contemnitque bona temporalia, nihil quærens extra Christum. 12. q. 1. clericis. c. cui. ideo nec repetit bona vitæ huius cum fuerint ablata. 13. q. 1. totâ. 11. q. 1. te quidē. Quid quærat bona externa? nec ipsam curat vitam, cum hinc à Domino excitur. 13. q. vlt. quâ præposterum. iustitia illi virtus efficitur. 24. q. 1. vbi sana. nihilque desiderans perfectior est illo, qui multa possidet, sed auare dispensa-

48 *Quinta cali porta est ad Aquilonem.*
dispensat. 1. q. 2. Siquis. facit, cum quid fa-
cit, quia amore non timore. 22. q. 5. ad fidē.
32. q. 5. sicut. d. 86. non satis. de consec. d. 5.
quidquid. quid timeat, cuius operata est
multitudo peccatorum? quod facit caritas.
L. q. 1. c. multæ. contra si caritas à te desera-
tur, proditur à te, nouo Iuda, Christus. 11.
q. 3. abiit. maledicitque Deus benedictio-
nibus tuis. 1. q. 1. maledicam. Mach. 2. 2.
Hæc, hæc virtutum est anima, sine qua vir-
tutes moriuntur, salus desperatur, vti & a-
nima Iudæ. NB.

§. 54. Præcepta caritatis duo sunt, Dei
atque proximi; in quibus tota lex & Pro-
phetæ consistunt. 8. q. 1. in scripturis. ante
fin. Exposui vobis, DD. mei, sodales eccle-
siastici, ea obiter, quæ potissima sunt de di-
lectione Dei: iam videndum nobis, quæ
qualisque sit dilectio proximi: de qua Ca-
nones SS. sic respondent (proximus noster
est, quisquis æternæ nobiscum salutis par-
ticeps effici potest) esse, eum diligere tunc,
si non propter aliquas utilitates nostras, nō
propter sperata beneficia, vel accepta, non
propter cogitationes: sed propter hoc tan-
tum, quod sit naturæ particeps, & ita pro-
pter Deum diligamus. Proinde sicut nos,
proximum omnem diligimus, quando ad
mores bonos, & æternam vitam conse-
quē-

quendam, sicut nobis, saluti eorum consulimus: quando nos in eorum peccatis ac periculis cogitamus: & sicut nobis subueniri optamus, ita eis pro viribus subuenimus: aut si facultas defuerit, voluntatem subueniendi tenemus. Quapropter hæc est tota proximi dilectio, vt bonum, quod tibi conferri vis, velis & proximo: & malū, quod tibi nolis accidere, nolis & proximo. Illi vero, plus quā se, diligunt Deum, qui pro eius amore suæ ad tempus saluti non parcunt, patriæ suæ extorres fieri, parentibus, amicis, (NB.) facultatibus renunciare parati sunt: ambientes à corporis sui vita magis, quam à DEO, VITA VITÆ SVÆ discedere. Ita de pœ. c. caritas. ad verbum. 23. q. 4. debet. & Can. non potest. vbi can. quid crudele. additur, non esse signum veræ dilectionis, cum proximi peccatum dimittitur impunitum.

§. 55. Nam nec omnis, qui parcit amico amicus est: nec omnis, qui verberat, inimicus est. §. q. 5. non omnis. & 23. q. 4. quid faciet. Sic enim debemus affici ad proximos nostros, vt omnes velius saluos fieri. 24. q. 3. corripiantur. Vnde amor proximi habet & plagas suas, quæ dulciores sunt, cum amarissime inferuntur. §. q. 5. non osculatur. 23. q. 1. paratus. & q. 5. non putes.

C

quippe

50 *Quinta caliporta est ad Aquilonem.*

quippe ferro necesse est, excindi vulnera,
quæ fomentum non sentiunt medicinã.
d. 82. quia. nã non corripere malos, sed fo-
uere, est eos occidere. 23. q. 5. qui vitiis. d.
45. non putes. falsa que vtitur misericordia
ac perniciofa. d. 50. si quis.

§. 56. Correctio tamen fiat oportet,
prout cuique ex gradu suo & salua Eccle-
siæ pace conuenit. 23. q. 4. ecce. cum quis-
que. quidam. sicut ipsa. & animo medendi,
non sæuendi. d. 86. odio. 23. q. 4. ita plane,
ex caritate. non ex furore. 12. q. 2. fraterni-
tas. Secundum diuersitatem culparum. 24.
q. 3. corripiantur. Miscenda igitur repre-
hensio benignitate & asperitate. d. 45. di-
sciplina. & can. sunt namque. & hoc ideo,
quia non frustra duo coniunguntur, *homo*
peccator: quia peccator est, obiurga; quia
homo est, miserere. 23. q. 4. duo. Genera-
tim etiam præcipiẽdo, plus decet esse mã.
suetudinis in reprehensione præuaricato-
ris, quam rigoris. d. 45. qui sincera. & c. li-
cet. quando quidem asperitas nimix incre-
pationis, nec correctionem recipit, nec sa-
lutem. d. 45. cõm beatus. leniter autem re-
prehensus reuerentiam exhibet castigãti.
Dei est corrigere principaliter, tamen &
prælati. 23. q. 4. sicut non est. Senior tamen
a subditis nõ est increpãdus. 2. q. 2. Paulus.

Sexto